

ZÁSZLÓS LAKODALOM

Forgatókönyv

Szerkesztő: Lengyelfi Miklós

Operatőr: Varga Vilmos

Gyártásvez: Farkas Jászó

Rendező: Farkas István

1. Berzencei faluképek.

20) ÉNEKHANG:

Száll a páva, szálla a páva Berzencén
keresztül
szállj a babám ablakába csak maga
van egyedül
Ha kérdi, hol vagyok, mondd meg hogy
múltok
Berzencei fonyóházba a babámmal
táncolok.

A kamera megáll egy házon.

Söpörjetek, söpörjetek berzencei lá-
nyok

Üres tornác

Most jönnek, a, most jönnek a somogyi
bicskások

Fiatal leány jelenik meg a
tornác-ajtóban - ő a menyasz-
szony-, kint az utcára.

Bicskások, bicskások, bicskások is
lesztek

Vár valakit.

Ti szegények, büntetlenül jaj de sokat
szenvedtek.

Visszaegy a szobába. A kame-
ra követi.

Parasztszoba belső. Lányok ül-
nek a fal mellett a padon.

A padon, az asztalon színes
szaligok, pántlikák, lakodal-
mas bokrétát készítenek.

A menyasszony a szoba közepén
ül.

Az ő bokrétája már készen van.
Forgatja a kesében.

AZ UTCÁN négy zászlótartó kenderéssel, szalagokkal feldíszített zászlókkal jön.

Mögöttük a vőlegény és a nyoszolyóasszony.

A nyoszolyóasszony kezében kenderébe kötött batyu.

A menet befordul a tornácos udvarra.

Megállnak az ajtó előtt.

Az ajtó kinyílik.

Kilép a menyasszony. Mögötte megjelenik a négy leány.

A menyasszony és a vőlegény hesszen nézik egymást.

A nyoszolyóasszony szétbontja a batyut. Nagy tál pogácsa kerül elő a kenderéből.

A nyoszolyóasszony megkínálja a lányokat,

a zászlótartókat.

A menyasszony felé nyújtja a tálát.

Szív alakú pogácsát fedezünk fel a tálban.

A menyasszony kiveszi.

Kettétűri a szívet. Felét a vőlegénynek nyújtja.

Duda szól /Néprajzi felvétel Jankovics Ferencnél./

Esznek.

A lányok egy-egy bokrétát tűznek
a zászlótartók mellényére.

A menyasszony is feltűni a bokrétát
a vőlegény mellényére.

2.

Mari néni /Sánta Vendelné/ házá-
nál.

MARI NÉNI:

Ilyenképpen kezdődött valamikor ná-
lunk egy lakodalmom. De csak a lako-
dalmom. Mert az előttevalók koráb-
ban kezdődtek. Tudják, vót nálunk
valamikor fonyó. A lányok fony-
tek, vagy kézimunkáztak, a legények
meg kártyáztak. Meg tánc is vót.
Az idő hamar elment. Aztán jött a
farsang. Akkor megen vót tánc. Vót
ugy, hogy három nap is vót a far-
sangi bál. Mesitláb táncoltunk.
Aztán egyik nap est mondja a lány
az anyjának: anyám, hónap gyűnnek
ám kéretni! Perese az anyja vesze-
kedett vele. Mit gondusa? Az csak
ugy van, hogy gyűnnek kéretni?!
Nem is kérdezed meg, hogy megenged-
jük, vagy nem?
Az anyja pőrült a lányával. Mert
ugy szokták régen, ugye.

MARI NÉNI:/folyt/

- Hát mit gondolsz te?! Még egy fél hold fődje sincs nekije? Meg háza sincs? Meg mindig a kocsmába van? Hazagyün, megver, aztán gyüszsz nekem haza sirni?

Aztán a lány sirt. Aztán elment az aptyáho, hogy az mit szól. Az aptya azt mondta: hát nem bánom, ha anyyira szeretöd. De ha mögver, akkor nem gyühetsz ám haza panaszkodni! Jól van, majd valahogy mögéltek. Majd elmentök ^{hó} napszámba.

Aztán így meglött a békösség.

És megkezdődött a lakodalom összehozása. Ittenék nálunk, Berzencén két féle lakodalom vót valamikor a régi időkben. Vót a vőfényes lakodalom, meg az ászlós lakodalom.

Hogy mi vót a kettő között a különbség? Hát az, hogy izé, nem járkáltak annyit. A vőfényesbe elmentek a menyasszonyér', akkor ott megebédelték, akkor meg aztánnék vitték haza a menyasszonyt.

Az ászlós lakodalom meg egész nap tarott. A jobbmóduak tartották az ászlós lakodalmat, mert ott röggelit köllött adni, meg ebédet, meg

MARI NÉNI:/folyt/

vacsorát is. Az sokba került.

3.

A templom előtt. Zenekar és a négy zászlótartó álldogáll a templom előtt. Várakoznak.

Orgonahang hallatszik a templomból.

A templomajtóban megjelenik a vőlegény és a menyasszony. Mögöttük az örömszülők, násznagy, nyoszolyóasszony.

A cigányzenekar játszani kezd.

Az orgonahang összekeveredik a cigányzenekar hangjával.

Az orgonahang kiuszik. Csak a zenekart halljuk.

Összeáll a menet;

elöl a zászlótartók táncolnak, mögöttük a menyasszony és a vőlegény,

az örömszülők, a násznagy és a nyoszolyóasszony.

A menetet a zenekar zárja.

Vonulnak az utcán. A zászlótartók táncolva, a többiek sétálnak.

Egy utkereszteződésnél megállnak. A menyasszony és a vőlegény megcsókolják egymást.

A menetből kiválik a vőlegény
és a násznagy.

Két irányban folytatják utju-
kat.

A vőlegény és a násznagy egyre
távolodik.

A menyasszonyos háznál nagy tö-
meg várakozik.

Megterített asztalok.

Zeneszó hallatszik.

Megérkezik a menet.

Bevonulnak az udvarra.

A menyasszony sorra csókolja a
vendégeket.

Elhelyezkednek a reggelihez.

Evés-ivás tölti be a képet.

A zászlótartók nem vesznek
részt a reggeli szertartásban.

Ők sietve távoznak.

A hangulat forrósodik, néhányan
már táncra perdülnek.

A menyasszonyos ház előtt.

Ujabb menet közeledik.

Elől egy kisfiu halad felszala-
gozott kakással a kezében.

Mögötte a zászlótartók,

a vőlegény,

a násznagy és a nyoszolyóasszony.

mögöttük a násznép.

A menyasszonyos ház zárt kapu-
jában állnak.

A kapun belül néhány férfi.

Állnak.

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

Beme nnénk.

1. FÉRFI:

Milyen uton gyöttetek?

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

Göröngyösön.

1. FÉRFI:

Hát meg tudtok-e felelni nekünk?

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

Adja feli!

1. FÉRFI:

NÁSZNAGY:

Egyre többen gyülekeznek a ka-
puhoz a ház vendégei közül.

Nagy nevetés.

1. ASSZONY:

HANG:

MÁSIK HANG:

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

1. ASSZONY:

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

1. ASSZONY:

2. ZÁSZLÓTARTÓ:

1. ASSZONY:

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

1. ASSZONY:

1. Asszony előhuzza a szoknyá-
ja alól a fakanalat.

1. FÉRFI:

1. ZÁSZLÓTARTÓ:

Taps.

Kinyitják a kaput, bevonulnak az udvarra.

A kamera a kokast kíséri a kisfiu kezében.

4.

Mari néni a lakodalmások között.

MARI NÉNI:

Ez a kokas a vőlegényt jelképezi. Azért viszik a menetben. Aztán amikor bementek a menyasszonyos házba, mint most ittennék, akkor egy szakácsné, vagy valamelyik asszony elvette a gyerektől a kokast. Mennyiért adod? Aztán alkudoztak. Gyerek kapott egy kendőt a kokasért. Vót olyan ügyes gyerek, aki két kendőt is kért érte. Aztán valamikor szoktak olyant is, hogy a menyasszony ölébe egy kisfiut ültettek. Mer akkor fia lesz nekije,

MARI WÉNI:/folyt/

Mer az köllött, a huszár. Nem a
repedt huszár...

No, aztánnék megkezdődött az ebéd.

5.

Terített asztaloknál rengeteg
vendég.

Evés-ivás.

A zászlótartók nem ülnek asz-
talnál. Ők állva esznek. Nyo-
szolyólányok viszik nekik az
ételt és tartják a tányért.

A zenekar játszik.

Az ebéd közben horvátul és magya-
rul énekelnek.

Koccintások.

Étellel teli tálak.

Tányérok.

Esznek.

Torták.

NÁSZNAGY:

Csend legyen! Figyelem, emberek!

FÉRFI:

Kedves vendégsereg, egy-két szóra
kérem. Egy pár szót indítok, hamar
végetérem.

Egymás iránt való igaz szeretetre,
Isten, ember előtt való szép életre

FÉRFI:/folyt/

Tesz ma fogadalmat menyasszony és
párja

Ki az elindulást már alig hogy várja.
Mink hát elindulunk erre a nagy utra,
Szenteljünk néhány szót mostani bu-
csunkra.
Most méltó, hogy midőn ily utra indu-
lunk,
Isten ember előtt kivel leszámolunk.
Most a hegedűknek némuljon zengése,
A sarkantyuknak is szünjön a pengése.
A bucsuzásomnak most leszen kezdése,
Legyünk türelemmel, mig leszen végzése
A menyasszony bucsuzik édes szüleitől,
Szívéből szeretett jó testvéreitől.
Szólana, de nem tud, látom bus arcáról,
Én tehát elmondom, amit ő gondol.
Édesapám, szóm hozzád fordítom,
Bucszó beszédem zokogva indítom.
Köszönettel veszem apai voltodat,
Hogy ápoltál engem, mint kedves leányo-
dat.
Az egeknek ura te öregségedet
Gyámolítsa érted te szép épségedet.
Áldjon meg az isten, szívemből kívánom,
Ezzel befejezem tőled bucsuzásom.
Édesanyám, mikor tehozzád beszélek,
Szívemben akkor nagy fájdalmat érzek.
Tenéked köszönöm, hogy a földön élek,
És hogy felneveltél, hálás leszek érte.

FÉRFI:/folyt/

Te irányítottad ide utamat
És leűzted lelkemről minden bus gon-
domat.
Isten rendelése, hogy tőled elváljal,
Választott férjemmel külön uton jár-
jak
De azért elkemben mindig veled leszek.
Irántad aztán és mindedig érezek.
És ha bár tetőled más uton haladok,
Mégis mindenkor hű lányod maradok.
Légy szerető anyám, bár nem leszek v-
led,
Áldja meg az Isten minden lépésedet.
Hajadon pajtásim, barátnőim, lányok!
Bucsuzásom közbe hozzátok is szólok.
Adja a Teremtő, ki gondol ránk sokat,
Találjátok meg ti is hamar párotokat.
Kivel járjátok utatokat
És boldogság mezején szedvén virágo-
kat.
Hogy ez igaz legyen, én is esedezek.
Szeretett lánytársak, az isten veletek
Most pedig zenészek, tihozzátok szólok
Azonnal huzzátok az induló marsot!

A zenekar játszik.

A tánc kezdődik. A táncolók között
látjuk Mari nénit is.

6.

Felszalagozott lovak, kidiszi-
tett szekér az udvaron. A sze-
kéren a menyasszony ágyi ruhá-
ja, szekrény. Az utolsó ládát
rakják a szekérrre.

Négy-öt asszony a szekéren, fog- ASSZONYOK:

ják a ládát, a szekrényt.

horvátul és magyarul énekelnek.

A szekér elindul.

Kifordul az utcára.

A szekér mellett legények halad-
nak kukorissal.

Az utcán állókat, a báméskodó-
kat kínálják kukorissal, mögöt-
tük táncolnak a vendégek.

A kocsi és a táncoló tömeg tá-
volodik az utcán.

Duda szól.

7.

A vőlegény háza előtt. Az ajtó-
ban áll a vőlegény anyja.

Vele szemben a menyasszony, a
vőlegény, a násznagy, mögöttük
a népes vendégsereg.

Az asszony kezében üveg és po-
hár.

Bort tölt a pohárba.

A menyasszonynak nyújtja.

VÓLEGÉNY ANYJA:

Én tégedet borral kinállak,
te engemet békességgel.

A menyasszony iszik.

Hátraadja a poharat a vőlegény-
nek.

A vőlegény kiissza a bort.

A poharat eldobja.

A menyasszony belép a házba.

A vőlegény anyja nagy kerek ke-
nyeret nyujt a menyasszonynak.

A menyasszony a kenyeret a fe-
je fölé emeli és szertartásosan
körbejár vele a szobában.

8.

Mari néni a lakodalmas vendégek
között.

MARI NÉNI:

Valamikor régen még buzát is vitt
a menyasszony a kötényébe és azzal
hintette fel a házat, amikor megér-
kezett a vőlegényhez. Hogy ne le-
gyenek termés nélkül soha.

A kenyeret is azért vitte körbe a
szobában, hogy a ház ne legyen soha
kenyér nélkül.

Amikor ez megvót, elkezdődött a va-
csora.

MARI NÉNI:/folyt/

/énekel/ Vela ruzsica... stb.

Eztet énekelték és mentek az asztalokhoz a vendégek. De az ászlótartók most is ottmaradtak állva.

Látjuk a százlótartókat a szoba sarkában.

Azoknak éjfélig, amíg a menyasszonyt nem kontyolták föl, állni köllött.

Akkor levöhatték a gatyát és leülhettek. Régen ugy vót, hogy vót ilyen nagy pad. Ilyen háttas pad. Arra álltak föl, ugy mentek az asztalokhoz leülni.

Aztán amikor mindenki leült, akkor a násznagy azt énekelte, hogy:

/énekel/ Hej ti vojizsite... stb.

Ez azt jelenti, hogy imádkozzanak és addig rakják le az eccájgot. Aztán meg azt énekelte, hogy

/énekel/ Hej pityejesty... stb.

Igyatok, ögyetek, jókedvetek legyön.

Ezt énekelték.

Az utolsó szavakra már a lakodalom vendégseregét látjuk az asztaloknál.

Az asztalok között megjelenik
a "ceremónia-mester".

FÉRFI:/Géczi István/

Uraim, az asztal meg vagyon terítve,
Kés, tányér, villával, kanállal készítve.
Jönnek az étkek is most mindjárt sorjába,
Ez a sok asszonyság nem áll itt hiába.
Nehogy a leves az asztalon elhüljön,
Fölmelegítése dologba kerüljön.
Tessék mindnyájoknak helyre telepedni,
Ugyis a muzsikás most kezd melegedni.
Én mindent, mi tőlem telik, elkövetek
Jó étvágygal egyenek kelmetek.

Ügyes szakácsnéink készek mindenekkel,
Legelőbb pedig a jó metélt levessel.
Mindnyáján vigadjunk szép menyasszonyunk-
ért,
Akit a vőlegény a minapában megkért.
Adjanak uraim, az asztalnál egy kis tért,
A vendégek számára a leves ideért.
Itt van az első tál, ime most behoztam,
És hogy el ne dobjam, végig imádkoztam.
Apró vágott tészta a szakácsnék dísze,
Nosza, most asszonyok, tegyék terítékre.

A szöveg közben a megfelelő
cselekvéseket végzi a Férfi,
és az asszonyok.

A végsőóra indul az asszonyok
sora az asztalok közé a tá-
lakkal.

Leveses kanalak.

Aranyló husleves a tálakban.

FÉRFI:/Géczi I./

Mikor Noé apánk az isten parancsára
A vizözön előtt futva a bárkába,
Minden állatfajból, növényből egyet vitt
Hogy a vész után ne nélkülözzön semmit.

Ám a legbölcsebben mégis csak azt tette
Hogy a szőlőtőkét elnem felejtette.
Neki köszönhetjük, hogy a bort ismerjük,
Amelyből erőnket, kedvünket meritjük.

Uraim, töltsünk a pohárba,
Igyunk Noé apánk emlékére máma.
Igyanak uraim ezen édes borból,
Mert két óra múlva savanyóbbra fordul.

A végszóra felemeli a poharat.

Az asztaloknál koccintanak,

isznak.

FÉRFI:

Halljunk szót uraim!
A Paradicsomkertből csak imént érkeztem
A gyönyörű kertnek gyümölcséből ettem,
Mivelhogy ottan soká kertészkedtem,
Szép fejeskáposztát bőven termesztettem.
Káposzta és száрма az étkek vezére,
Nemes magyar hazánk és országunk színe.
Még királyoknak is gondja van erre.

FÉRFI:/folyt/

Áldott föld, ahol terem gyümölcse.

Most már nem dicsérem, dicsérje meg magát.

Mert belevágtam huszonnégy disznónak há-
tulját.

- A menyasszony meg a vőlegény farkát...

Éljen!

Az asszonyok leteszik az asz-
talokra a töltöttkáposztás tá-
lakat.

Étel közeli.

Evés.

Szinte tobzódnak a rengeteg é-
telben.

Koccintások.

Ivás.

A menyasszony nagyot sikolt,
majdhogy feldönti az asztalt.

Az asztal alatt vagyunk;

látjuk, hogy a menyasszony e-
gyik lábán nincs cipő.

Az asztal alatt, a lábak kö-
zött egy fiú mászik, kezében
a menyasszony cipője.

A legény kimászik az asztal
alól.

Felmutatja a cipőt.

FIU:

Bladó a menyasszony cipője!

NYOSZOLYÓASSZONY:

Jaj, Istenem, nem vigyáztál arra a drága cipellőre!

NÁSZNAGY:

Mennyiért adod?

FIU:

Magának olcsón megszámitom. Tíz pengő.

NÁSZNAGY:

Adok érte 20 fillért.

FIU:

Akkor ma mezétláb táncol a menyasszony!

Az alku tovább folytatódik, de már csak a gesztusokat látjuk - és a cipő átadását, majd a menyasszony lábára huzását - mert újabb tálakkal jelennek meg az asszonyok, s a Férfi megszólal:

FÉRFI:

Ki-ki köszörülje meg jól a kését,
Mert peccsenyét hoztunk, mégpedig sokféléét
Igazán mondhatom, aki eszik ebből,
Mint a hentesmester úgy meghizik ettől.
Kik peccsenyét esznek, mind sokáig élnek,
Őseink is ettől lettek olyan vének.
Mivel a peccsenyét minden szerették,
Utána torkukat borral öblögették.
Egészségünkre!

Ételek.

Husok.

Evés. Ivás.

A hangulat már magasra hágott.

A zene mellé már megszólal a
nóta is.

Egy lélekzetvételnvi szünet-
ben kintről is nóta szólal
meg.

ÉNEKHANG:

Nyisd ki babám az ajtót...

HANGOK:

Itt vannak a dárások!

Jönnek a dárások!

Az ajtón nők, férfiak igye-
keznek befelé különböző a-
jándékokkal.

Az ajándékokat a menyasszony és a vőlegény elé rakják le.

Kézfogások, ölelések, köszönés.

Alig tették le a dárások az ajándékokat, öt újabb nagy tállal állanak az asszonyok sorban.

FÉRFI:

Ez a magyaroknak híres eledele,
Öt tartalmas tál van belőle tele.
Irigy ránk a német asszony és férfi.
Mert a készítését soha meg nem érti.
Sárga irigységét vidáman nevetjük,
És ezen pörköltet mi vigan megesszük.

A piros lében uszó husok.

Még mindig evés.

Közben isznak is.

Énekelnek.

Most a Férfi kezében vagn egy nagy tál.

FÉRFI:

Halljunk szót, uraim!
E tálban párolog a jó izes kása,
Mire azt mondják, az isten áldása.
Husfélével van tele, nincsen annak mása.
Ki tehát nem eszik, saját kárát lássa.
Kedves vendégsereg, szomorú hír vagyok,
Mer' a szakácsnénknak keze sebes nagyon.
Amint odakint a kását kevergette,

FÉRFI:/folyt/

Jobb kezét a tűz szörnyen megégette.
Annál is nagyobb baj, sántit a lábára,
Mert a kása kifröccsent mind a tiz ujjára.
Azért hát uraim, bugyellárist nyissanak,
Kis bankót, nagy bankót tányérra rakjanak.
Néki orvosságra hát pénzt adjanak,
Hogy mérges sebei hamar gyógyuljanak.

A férfi rigmusa közben lepedőbe bugyolált asszony állit be. Sorra járja az asztaloknál ülőket.

Aki nem nyul a pénztárcájához, a lepedő alól kipendülő fakanállal kap a fejére, kezére.

A zászlótartók a sarokban állva fogyasztják vacsorájukat.

Lányok tartják előttük a tányért.

A hangulat lassan a tetőpontra hág. Már néhányan táncolnak is.

Bor töltés.

Koccintások.

Isznak.

1. VENDÉG:

Itt van a menyasszony nem pörget már orsót
Látok a kezében egy nagy boroskorsót.
Adjon az isten neki sok lencsét, sok bor-
sót
A násznagy urnak meg lóbórból koporsót.
Nekünk a bornak javábul,
A zászlótartóknak meg kurta ló valagábul.
Egészségünkre.

Emeli poharát, koccintanak,
isznak.

2. Vendég a vőlegényre koc-
cint.

2. VENDÉG:

Cukorborsó szára,
Fölfutott a fára
A vőlegény létrán megy föl
A menyasszonyi ágyra!
Éljen!

Isznak.

Egyre többen táncolnak. Már
alig-alig ülnek az asztalok-
nál.

Megint jönnek a tálaló asz-
szonyok süteményes, tortás
tálakkal.

FÉRFI: /Géczi I./

Ácsi! Halljunk szót uraim!
Finom fehér lisztből készült a sütemény
Cukorral vegyítve nem is olyan kemény.
Mazsolaszóllóval van telistele hintve
Sok más jó dolgot is tettek ám még bele.
Olyan édes a tésztája, mint a csurgatott
Mentem megkivánja az ember, ha ránéz.^{méz.}
Szereti is asztat minden asszonyféle,
A lányok se tudnak betelleni véle.
A férfi ember is igen szereti,
Tessék hát kérem, lássanak csak neki.

Leteszik az asztalokra a sü-
teményes tálakat.

A táncolók közül sokan visz-
szaülnek az asztalokhoz.

Ismét esznek.

Néhány vendég csak az asztal-
hoz lép, eszik, majd ismét
táncba megy.

10.

ÉNEKHANG:

A szobában folyik a meny-
asszony kontyolása. A meny-
asszonyok kívül a nyoszolyó-
asszony és néhány idősebb
menyecske van jelen.

Édes-kegyes göndör hajam hava lettél,
Talán biz a kontya alá keveredtél
Odakeveredtem én, le se ereszkedem én
Soha többé.

Ismét a mulatók között vagyunk.

Tánc.

A zene megáll.

A négy zászló tartó átöltözve,
de még zászlókkal belép. Mő-
göttük a felkontyolt menyasz-
szony.

A zenekar tust huz.

HANGOK:

Éljen az új asszony!

Éljen az új asszony!

NÁSZNAGY:

Hadó a menyasszony! Ki tüss bele?

Zenekar: ugróst játszik.

Megkezdődik a menyasszonytánc.
Elsőként a vőlegény tesz pénzt
a násznagy tányérjába és tán-
col a menyasszonnyal.

A vendégek - férfiak, nők -
egymás után kérik táncra a meny-
asszonyt, mindenki pénzt tesz a
násznagy tányérjába.

Utolsóként ismét a vőlegény ké-
ri fel a menyasszonyt.

A menyasszony már alig áll a
lábán.

A vőlegény a násznagyhoz támogatja.

A zene lezár.

A násznagy átadja nekik a pénzzel teli tányért.

A menyasszony és a vőlegény eltávozik a mulatók közül.

A zenekar tust huz.

EGY FÉRFI:

Menyasszonynak kék a szeme
Ellenzőbe jár a keze!

Nevetés.

A zenekar ismét játszik.

A mulatás folytatódik.

Az egyik asztalnál néhány le-
gény tevékenykedik. Közöttük
a zászlótartók. Tányéron friss
hus, egy karóra igyekeznek rá-
tüzni.

Amikor elkészül, körbefogják
a karót, úgy lopakodnak ki,
hogy ne vegyék észre: mit visz-
nek.

A tánc, a mulatás folyik.

A kapu előtt, az utcán. A karóra erősített früss hust leszurják a kapu elé.

Az egyik legény megzörgeti a ház egyetlen sötét ablakát.

LEGÉNY:

Három szekér szénamurva,
A menyasszony ki van furva!

Elszaladnak.

A vőlegény szalad a kapuhoz.
Meglátja a karót, kirángatja,
ledobja a földre.

Ismét a táncoló, mulató vendégek között vagyunk.

A vőlegény jön vissza a kaputól a táncolók között.
Végigmegy a vendégek között,
eltűnik az ajtóban.

A tán, az ének folytatódik.

A kamera lassan eltávolodik a mulatókról.

Már dereng a hajnal, Az utcán
vagyunk.

A kamera ráközelít a lakodal-
mas házra.

A kapu előtt ismét áll a karó
a hussal.

Távolról hallatszik a zenekar és
az éneklés.

Nagy kacagás.

A gép távolodik a háztól.

Erre a képre uszik rá a főcím.

ZÁSZLÓS LAKODALOM

c. produkció
/FILM/

DISZPÓSKÖNYV

FORGATÁS: 1976. IV. 21-30

HELYSZIN: BERZENCE

SZERKESZTŐ: LENGYELFI MIKLÓS

OPERATŐR: ZÁDORI FERENC

GYÁRTÁSVEZETŐ: TÖRÖK SÁNDORNÉ

RENDEZŐ: FARKAS ISTVÁN

1976. IV. 21. SZERDA

U T A Z Á S

1976. IV. 22. CSÜTÖRTÖK

Felvételre kerül: 1, 2, 2/B, 3, 6,
12, 18-as kép

1 kép: BERZENCEI FALUKÉPEK NN

2, 2/B kép: /MARI NÉNI HÁZA/ NN

Szereplők: menyasszony

Ruha: 1. számú ruha és 1 db népi-
táncos cipő 36,5 v. 37-es!!!

3 kép: /MARI NÉNI HÁZA/ Belső NN

Szereplők: menyasszony

6 fő hasonló korú leány

Berendezés: pad, asztal

Kellék: színes szalagok, pántlikák, lako-
dalmás bokréták, minden ami a
bokréták készítéséhez szükséges.

6, 12, 18 kép: /MARI NÉNI HÁZÁBAN + VALAMELY HÁZ KUKORICA-
GÓRÉJA ELŐTT/ NN

Szereplők: Mari néni

5-5 fő hasonló korú asszony

Berendezés: Mari néni butorai, a kiválasz-
tott kukoricagóré elé 6-6 db fa-
töng

Kellék: Fosztáshoz - 5-6 db liba, morzso-
láshoz - vesszővékák, kukorica

TECHNIKA:

EGYÉB:

1976. IV. 23. PÉNTEK

Felvételre kerül: 9, 9/A, 10, 11 kép

10 kép: /UTCÁN A HIDNÁL/ 2 gép!

Szereplők: Egy kisfiu

Vólegény

4 fő zászló tartó

GÉCZI ISTVÁN ÉS NEJE

Kellék: 1 felszalagozott kakas

9/A kép: A 10-es képbeli menet megérkezik a Mari néni házához.

9 kép: /Mari néni háza/ külső-belső 2 gép!

Szereplők: Zenekar

Mari néni

Menyasszony

Menyasszony apja + vendégek kb. 15 fő

Berendezés: asztalok, padok

Kellék: /Reggeli/ megterített asztalok,
több asztalkendő, tányérok, tálak,
evőeszközök, poharak, pogácsa, kol-
bász, töpörtyű, szalonna, sonka,
paprika stb.

11 kép: /Mari néni házában/ külső

Szereplők: Mint a 9, 9/A, 10-es képben

TECHNIKA:

EGYÉB: A 11 képnél FELSŐ GÉPÁLLÁS /PRAKTIK/

1976. IV. 24. SZOMBAT

Felvételre kerül: 4, 5, 5/A, 7, 8 kép

4 kép:

/UTCÁN A HIDNÁL/ NN

Szereplők: Vőlegény

4 fő zászlótartó

GÉCZI ISTVÁNNÉ

Kellék: 4 db kendővel, szalagokkal feldíszített zászló, 1 db kendőbe kötött batyu benne: 1 nagy tál friss pogácsa, + 1 db nagyobb méretű sziv alaku pogácsa.

5, 5/A kép:

/Mari néni házánál/ külső-belső NN

Szereplők: mint a 4-es képben + menyasszony

nyoszolyóasszony

4 fő leány /akik a 3-as képben is voltak!!/

Kellék: Mint a 3-as és 4-es képben!

7, 8 kép:

/TEMPLOM ELŐTT, UTCAKERESZTÉZŐDÉS A HIDDAL/ 2 gép

Szereplők: Menyasszony, vőlegény

GÉCZI ISTVÁN és NEJE

Mari néni, 4 fő zászlótartó

Gyura bácsi, neje, zenekar

menyasszony apja + lakodalmas tömeg

TECHNIKA: 2 gép

EGYÉB: 30 m fárth, praktik

1976. IV. 25. VASÁRNAP

Felvételekre kerül: 13, 19 kép /Esetleg 19/B kép is./

13 kép: /Mari néni házának udvara: EBÉD/ nappal

Szereplők: MINDENKI!

Berendezés: 1 sor asztal, két sor pad,

Kellék: 30-40 főre első és második ételhez
teríték, evőeszközök, poharak, stb.

19 kép: /ZÁRDA/ ESTE

Szereplők: MINDENKI!

+ egy 12-14 év körüli kisfiú
DÁRDÁSOK

Berendezés: 2 sor asztal, 4 sor pad

+ 1 kecskelábú asztal, a menyasszony
cipője, 50 főre teríték, 5 db nagy
tál tele levessel, 4-5 nagy lábas töl-
töttkáposzta, 3-4 tál pecsenye, több
üveg bor, 2 db nagy fakanál, 8-10 db
pénztárca, 2 db nagy fehér lepedő,
1 db szita tele 50-100 pengős v. fo-
rintos bankjeggyel. A 4-es képben is
szerepelt 4 db feldiszitett zászló,
több színes szőttes az asztalra,
4-5 db színes színű petróleum-lámpa.

TECHNIKA:

EGYÉB: A 19. kép HELYSZINÉT ELŐRE BEVILÁGÍTANI!

1976. IV. 26. HÉTFŐ

Felvételre kerül: 14, 15, 16, 17, 19/B kép

14 kép: /Mari néni házánál/
Szereplők: 5 asszony
5 legény
1 fő parádés kocsi
Kellék: 1 feldíszített szekér, 2 ló
1 db menyasszonyi láda /MARI NÉNI!/
1 db dunna, több kukurisz!

15 kép: /Utkeresztveződés a híddal/
Szereplők: Mint a 14-es képben
+ bábéskodók
Kellék: Mint a 14-es képben

16 kép: /VŐLEGÉNY HÁZA ELŐTT/
Szereplők: Gyura bácsi és neje
menyasszony, vőlegény
násznagy, + vendégek
Kellék: Több üveg bor, poharak /eltörnek/

17 kép: /VŐLEGÉNY HÁZÁBAN/
Szereplők: Vőlegény anyja, menyasszony
Kellék: 1 nagy 5 kg-os parasztkenyér

19/B kép: /VŐLEGÉNY HÁZA V. ZÁRDA?/
DÁRÁSOK érkezése /5-6 fő!/
Szereplők: MINDENKI!
Kellék: Különböző ajándékok

TECHNIKA:

EGYÉB: A VŐLEGÉNY HÁZÁBA EGY RÉGI PETROLEUMLÁMPA fel-
függesztve

1976. IV. 27. KEDD

Felvételre kerül: 19/A, 20, 21 kép

19/A kép: /VŐLEGÉNY HÁZÁBAN/ kontyolás!

Szereplők: Menyasszony

Nyoszolyóasszony

3-4 idősebb asszony

20 kép: /Vőlegény háza előtt/ este

Szereplők: 2 zászlótartó

2 legény

Kellék: ?

21 kép: /A vőlegény házában/ - demerung!

Szereplők: vőlegény

TECHNIKA:

EGYÉB:

Budapest, 1976. március 29.

/:Muharay Csaba:/
rendezőasszisztens.

ZÁSZLÓS LAKODALOM

1. BERZENCE

K. Hangulatos feluképek ismertetik meg a helyszínt a nézőkkel.
Közben a lányok kara a: "Száll a páva..." c. dalt énekli.

2. MENYASSZONY HÁZA ELŐTT. N

P. A menyasszony kilép a házból, átsiet a kerten, kinéz a kertkapun.

2/A UTKERESZTEZŐDÉS A HIDDAL. N

SZ. A hid és környéke üres.

2/B MENYASSZONY HÁZA ELŐTT. N

P. A menyasszony visszasiet a házba.

3. MENYASSZONY HÁZÁBAN. N

P. Négy lány, - a barátnők -, pántlikákat, bokrétákat készít az asztal-
nál. A menyasszony közéjük ül, az ő bokrétája már készen van.

4. UTKERESZTEZŐDÉS A HIDDAL. N

P. Négy zászlótartó jön szertartásosan - gatyában, peckesen lépve, -
zászlókkal a kézben, át a hidon. Mögöttük a vőlegény és a nyoszolyóasszony,
kezében kendőbe kötött batyuval. A képek ritmusát a duda ritmusa szabja
meg.

FŐCIM /bevágással/

5. MENYASSZONY HÁZA ELŐTT. N

P. Az előbbi menet befordul az udvarra. Az ablakban a lányok kukucskálnak.
Ajtót nyitnak az érkezőknek.

5/A MENYASSZONY HÁZÁBAN. N

P. Asztalon a batyu. Nyoszolyóasszony szétbontja, benne nagy tál pogácsa.
Mindenki vesz. A pogácsák közt egy szivalaku is van. Ezt a menyasszony
veszi ki, kettétöri. Felét átadja a vőlegénynek. Esznek. A lányok bokrétát
tűznek a fiúk mellényére. A menyasszony is feltűzi a magáét a vőlegény
mellényére.

6. FEHÉR FAL ELŐTT /Menyasszony házában/

Cs. Mari néni /menyasszony anyja/ elmeséli, hogyan folyt valamikor a zászlós lakodalom.

A mesét élő-álló képek illusztrálják:

1. Lány - anyja.
2. Az anya.
3. Lány - apja.
4. Az atya.
5. Lányok a bokrétávnál.
6. Zászlótartók a hidon.
7. Szivalaku pogácsa.
8. Zászlók, zászlótartók a templom előtt.

7. TEMPLOM ELŐTT /2 gép/

Sz. A négy zászlótartó és a zenekar álldogál a templom előtt. Az ajtóban megjelenik a menyasszony - vőlegény, az örömszülők, a nyoszolyóasszony, a násznagy, a násznép egy része. /A másik része a menyasszony házában várja őket. /

Az orgona hangját felváltja a zenekar. A zászlótartók táncolnak, a menet elindul a menyasszony háza felé. Az elvonuló násznép sorát a zenekar zárja.

8. UTKERESZTEZŐDÉS A HIDDAL /2 gép/

Sz. A menet az utkereszteződésben megáll. A menyasszony és vőlegény megcsókolja egymást. A vőlegény és a násznagy a fiu barátaival elindul a vőlegény háza felé, míg a többiek a zene hangjaira a lányos házhoz tartanak. Átmennek a hidon. A zászlótartók táncolnak.

9. MENYASSZONY HÁZA ELŐTT. /2 gép/

Sz. A násznép nagyobbik fele a lányos ház udvarán várja az érkezőket. A menyasszony sorra csókolja a vendégeket, miközben a négy zászlótartó sietve távozik. Az asztalokon frissen sülték, sonka, kolbász, szalonna, hurka, kenyér és italok. Már a reggeli alatt is sokan táncra perdülnek a zene csábító hangjaira/ Üvegek egy-két férfi kezében/.

10. UTKERESZTEZŐDÉS A HIDDAL. /2 gép/

P. Ujabb menet közeledik. Kisfiu felszalagozott kakással, a négy zászlótartó, a vőlegény, a násznagy és a fiu barátai /nyoszolyóasszony?/ és a menethez csapódó gyereksereg /Zörejek/

11. MENYASSZONY HÁZA ELŐTT.

Sz. A menet a kapu elé ér, kopogtat. /Felső gépállás/. Az udvaron a zene leáll. Párbeszéd a kapun át, az első zászlótartó és a vőlegény apja között. A vitába egy adott mondatnál bekapcsolódnak az asszonyok is. A kapun kívül a nyoszolyóasszony, bentől pedig a menyasszony anyja, /Mari néni/. A zenekar egy-egy poénnél tust huz. Nevetések, vidám -ság. A nyoszolyóasszony végül fakanalat huz elő a szoknyája alól és azzal kér bebocsájtást. Erre az ajtót kinyitják. Elsőként a kakast hozó kisfiu lép be az udvarba.

12. FEHÉR FAL ELŐTT

Cs. Mari néni mesél tovább. Szavait most is élő-álló képek tarkítják:

1. Kisfiu kendőt kap egy asszonytól a kakasért.

2. Menyasszony ölében ül egy kisgyerek.

3. Zenekar. / Már az ebéd helyszínén/

13. MENYASSZONY HÁZÁBAN /Zárda I./

Ebéd. Az ajtóban állnak a zászlótartók. A nyoszolyólányok etetik őket, de közben a vőlegény anyja kimegy a szobából. A vőlegény apja/ Gyula bácsi/ int a zenekarnak, tus. Géczy István elmondja a menyasszony bucsu-ját. A bucsu szavai közben azokat látjuk az asztalok mellett, akiktől a menyasszony elköszön.

Az ablakon gyerekek leskelődnek befelé. Kezdődik a tánc. A táncolók közt látjuk a menyasszony anyját is. /Mari nénit/.

14. MENYASSZONY HÁZA ELŐTT

Sz. Felszalagozott lovak, kidiszitett szekér. 5 asszony rakja fel a dagadó ágyneműre, a kepengyeládára a menyasszony ágyi ruháját. A szekér mellett 5 fiatalember kínálja a bémészködőket, idegeneket kukerissal. Az asszonyok horvátul és magyarul énekelnek. Play-back Kijön a házból a menyasszony és a násznép, a kocsi és a menet elindul a vőlegényes ház felé.

15. UTKERESZTEZŐDÉS A HIDDAL.

Az. A hidon átmegy a szekér és a násznép. /alsó gépállás/ Zene.

16. VŐLEGÉNY HÁZA ELŐTT

P. Az ajtóban áll a vőlegény anyja. Vele szemben a menyasszony, a vőlegény és a násznép. A vőlegény anyja bort tölt egy pohárba, átadja a menyasszonynak. A lány félig kiissza, átadja a vőlegénynek, aki a maradék felhörpintése után eldobja a poharat. A vőlegény anyja a menyasszonyt bevezeti a házba. A násznép kint marad. A zenekar játszik. Dudaszó.

17. VÖLEGÉNY HÁZÁBAN

P. A vőlegény anyja kenyeret ad a menyasszonynak. A lány a kenyérrel a feje felett körbemegy a szobában. Dudaszó.

18. FEHÉR FAL ELŐTT /Menyasszony házában/

Csa. Mari néni meséli tovább a zászlós lakodalom lefolyását.

Közben élő-álló képek illusztrálják a történetet:

1. A menyasszony buzát hint kötényéből a szobában.

2. Buzahintés az udvaron.

3. Kenyérrel a feje felett a szobában.

Közben Mari néni elénekli a "Vela ruzsica.." kezdetű dalt.

4. A padok tetején megy a helyére a vendégsereg a vőlegény házában.

5. A zászlótartók az ajtóban állnak itt is. /Zárda II. helyszínen/

19. VÖLEGÉNY HÁZÁBAN /Zárda II/ Este.

Az előbbi állókép megmozdul. A vendégsereg átsétálva a padok tetején beül a helyére. /Velük szemben. - Gerendás álmenyezet/

A násznagy énekli a "Hej ti vojizsite..." c. dalt/

Géczi István a lakodalom ceremóniamestere szólásra emelkedik. Szavai közben 5 asszony 5 levesestálban behozza a levest. Tálalás, szöveg, koccintás. A násznép eszi a levest.

Ujabb dikcióra az 5 asszony behozza az 5 tál töltöttkáposztát.

Tálalás, szöveg, koccintás. A násznép eszi a töltöttkáposztát.

A menyasszony felsikolt.

Egy legény az asztal alatt lelopta a menyasszony egyik cipőjét.

A legény kimászik az asztal alól, felmutatja a cipőt.

A legény, a nyoszolyóasszony és a násznagy jelenete.

Ezután a ceremóniamester vig rigmussal köszönti az 5 asszony által behozott 5 tál pecsenyét.

Tálalás, szöveg, koccintás. A násznép eszi a pecsenyét.

Zörgetnek az ablakon. Egy hang bekiált. Nyisd ki babám az ajtót...

Az zenekar ezt kezdi most játszani.

A zászlótartók már nyitják is az ajtót, belépnek a dárdások sz ajándékokkal. Ezeket lerakják a menyasszony elé az asztalra. Nagy vidámság.

Tust.

Géczi István a most érkező 5 nagy tál pörköltöt üdvözl.

Tálalás, szöveg, koccintás. A násznép eszi a pörköltöt.

Ujra nyílik az ajtó, megérkezik az 5 tál husoskása.

Tálalás, szöveg, koccintás. A násznép eszi a husoskását.

Tus, szöveg, belép a lepedőbe bebugyolált szakácsné. /Kövér férfi/
Tányér, fakanál. Aki nem tesz pénzt a tányérba arra ráút a fakanál -
lal. Pénzesző hull a tányérba.

Nyoszolyólányok tartják a tányérokat, hogy a zászlótartók az ajtóban
állva ne maradjanak ki az evészetből. Zene.

Mest a vőlegény apja /Gyura bácsi/ köszönti a menyasszonyt.

A vőlegényt meg az egyik vendég /Vendi bácsi/ üdvözli. Taps, zene.
Ivás, evés, tánc.

A ceremóniamester leinti a zenekart és üdvözli az érkező 5 tál süte-
ményt. /Tusó rétes, mazsolával/

19/a. VŐLEGÉNY HÁZÁBAN /Gyura bácsi háza/ Este.

P. A nyoszolyóasszony több más asszony segítségével konxtyolja a
menyasszonyt. Közben az asszonyok énekelnek.

19/b. VŐLEGÉNY HÁZÁBAN /Zárda II/ Este.

A zenekar tust huz, belép a 4 zászlótartó átöltözve, de zászlókkal
a kézben, aztán az ajtóban megjelenik a felkontyolt menyasszony. Az
est nagyjelenete. Nagy éljen, majd a násznagy felszólítására meg-
kezdődik a menyasszonytánc. A tányért a násznagy tartja.

Férfiak, nők, fiatalok és öregebbek táncoltatják a menyasszonyt,
miközben gyülik a pénz a násznagy tányérjában. Ki is cseréli azt
hamarosan egy vájdlingra.

A zene felgyorsul, már az ablak alatt a gyerekek is táncolnak, amikor
végül a vőlegényre is sor kerül. A násznagy átadja az ifju párnak
az összegyűlt pénzt. Tus és az ifju pár elmegy.

Mindenki táncol, tetőfokon a mulatság.

Közben a zászlótartók és néhány fiatal legény egy karóra friss
husekat aggat titkolózva és kiesonnak az ajtón.

20. VŐLEGÉNY HÁZA ELŐTT /Gyura bácsiéknál/ Este.

A legények a karó hussal a ház elé érnek és azt leszurják a kapuban,
majd megsörgetik a ház egyetlen sötét ablakát. Elfutnak. Nyilik az
ablak, kiugrik a vőlegény, kihuzza a karót és mérgesen eldobja.
Aztán megfélelkezve a nyitott ablakról, az udvar felé megy be.

20/a. VŐLEGÉNY HÁZÁBAN /Zárda II/ Este.

A táncoló násznép között átvergődik a vőlegény és kimegy az ajtón.

2c/B. VŐLEGÉNY HÁZA ELŐTT /Gyura bácsiéknál/Hajnal.

P. Ujra ott áll a kőrő a kapuban, peckesen, rajta a friss hussal.
Bentről a vidám zene hangjai kihallatszanak. Hajnalodik.

Vége FŐCIM